10/04/2024

Η Γ΄ Στάση των Χαιρετισμών και η Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως στο Όσλο

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σουηδίας και πάσης Σκανδιναυΐας κ. Κλεόπας μετέβη το απόγευμα της Παρασκευής, 5 Απριλίου 2024, στο Όσλο , όπου τέλεσε την ακολουθία της Γ΄ Στάσεως των Χαιρετισμών, στον Μητροπολιτικό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Όσλο, με την συμμετοχή δύο Ουκρανών κληρικών, του Αιδεσιμ. Πρεσβυτέρου κ. Vitalii Lohvin, κληρικού της Ιεράς Μητροπόλεως Ισπανίας και Πορτογαλίας, και του Ιερολ. Διακόνου Δρ. Volodymyr Pozhydayev, κληρικού της Ιεράς Μητροπόλεως Κιέβου και πάσης Ουκρανίας.

Στην ομιλία του, ο Σεβασμιώτατος, μεταξύ άλλων, ανέφερε τα εξής:

“Επιτρέψατέ μου απόψε, από την πνευματική πινακοθήκη του Ακαθίστου Ύμνου, να διαλέξω δύο εικόνες και να τις παρουσιάσω για πνευματική μας ωφέλεια. Είναι ο στίχος που ψάλαμε: «Χαῖρε, ὁλκάς τῶν θελόντων σωθῆναι· Χαῖρε λιμήν τῶν τοῦ βίου πλωτήρων».

Οι δύο αυτές εικόνες είναι βγαλμένες από την ευλογημένη θάλασσα. Είναι ένας ωραίος κόσμος, ελκυστικός κι ευχάριστος, συγχρόνως, όμως και προσφιλές θέμα της Αγίας Γραφής, που αναφέρεται σ᾽ αυτήν, για να διδάξει τους πιστούς.

Ο Κύριός μας, κατά τον δημόσιο βίο Του, δεν απομακρύνθηκε από την θάλασσα της Γαλιλαίας.

Ο υμνογράφος της Εκκλησίας μας λέγει ότι η θάλασσα είναι ο καθρέπτης της ανθρώπινης ζωής, με την γαλήνη και την τρικυμία της.

Πράγματι, θάλασσα είναι η ζωή μας, με κάποιες αναλαμπές γαλήνης, χαράς και ευτυχίας και με πολλές φουρτούνες, στεναχώριες και βάσανα.
Η θάλασσα, με την αλιεία της, μάς θυμίζει την χριστιανική ιεραποστολή, όπου σαγήνη είναι ο λόγος του Θεού. «Δεύτε ὀπίσω μου καί ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων» (Ματθ. 4,19), είπε ο Χριστός στους μαθητές Του.

Θάλασσα είναι η κοινωνία, ψαράδες του Χριστού είναι οι κήρυκες του Ευαγγελίου. Έτσι κι εμείς, οι λειτουργοί του Υψίστου, παρά την αναξιότητά μας, αισθανόμεθα την πνευματική αλιεία και κάθε φορά που κηρύττουμε τον λόγο Του, νιώθουμε ότι έχουμε στα χέρια μας το αμφίβληστρον του Χριστού!

Γιατί, όμως, ο ποιητής του Ακαθίστου Ύμνου λέγει ότι ή Παναγία είναι ολκάς και

λιμήν; Ολκάς σημαίνει πλοίο και η Παναγία είναι το ναυαγοσωστικό που μάς παίρνει στο κατάστρωμά του και μάς σώζει από τα κύματα και τον θάνατο.

Δε νοείται σωτηρία και παράδεισος χωρίς την Κυρία Θεοτόκο! Η πρώτη Εύα μάς έριξε με την παρακοή της στα κύματα της αμαρτίας κι έρχεται η Νέα Εύα, με την υπακοή της, να μάς βγάλει από τα κύματα. Γίνεται το ναυαγοσωστικό «τῶν θελόντων σωθῆναι». Ας μη λησμονούμε, να εκπέμπουμε προς Εκείνη το σήμα κινδύνου και να είμεθα βέβαιοι, ότι θα σπεύσει σε βοήθεια.

Παράλληλα, η Παναγία είναι «λιμήν τῶν τοῦ βίου πλωτήρων». Ποιοί είναι οι πλωτήρες; Τα πλωτά, οι βάρκες, που δέρνουν τα άγρια κύματα και απειλούν να τις βυθίσουν.

Εμείς είμαστε οι πλωτήρες. Κάθε άνθρωπος, κάθε ψυχή, είναι ένας πλωτήρας, που ταξιδεύει στον ωκεανό της ζωής. Ζητούμε γαλήνη, λιμάνι, ασφάλεια. Πού θα το βρούμε; Ένα είναι το λιμάνι μας, η Κυρία Θεοτόκος!”

Το πρωί του Σαββάτου, 6 Απριλίου 2024, οι ως άνω κληρικοί τέλεσαν την Θεία Λειτουργία στον Μητροπολιτικό Ναό του Όσλο, στην Ουκρανική γλώσσα, για τους Ουκρανόφωνους αδελφούς μας που διαβιούν στην ευρύτερη περιοχή, ο δε Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σουηδίας και πάσης Σκανδιναυΐας κ. Κλεόπας χοροστάτησε και στο τέλος της λατρευτικής συνάξεως διεβίβασε τις πατρικές ευχές της Α. Θ. Παναγιότητος, του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου και μίλησε στην αγγλική γλώσσα για την εορτή της Σταυροπροσκυνήσεως.

Το απόγευμα της ιδίας, ο Σεβασμιώτατος συναντήθηκε με τα μέλη του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Μητροπολιτικού Ναού Όσλο, όπου ενημερώθηκε για την πρόοδο των έργων της εκ βάθρων αποκαταστάσεως της αιθούσης δεξιώσεων του ναού και τέλεσε τον Εσπερινό.

Το πρωί της επομένης, Κυριακή, 7 Απριλίου 2024, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Κλεόπας τέλεσε την Θεία Λειτουργία, με την συμμετοχή του Ιερολ. Διακόνου Δρ. Volodymyr Pozhydayev, η οποία αναμεταδόθηκε ζωντανά από τις ιστοσελίδες Facebook της Ιεράς Μητροπόλεως και της ενορίας.

Ο Σεβασμιώτατος αναφέρθηκε στην ομιλία του στην Ευαγγελική περικοπή της Γ΄ Κυριακής των Νηστειών ως εξής:

«Στο απόσπασμα του Ευαγγελίου που διαβάσαμε, ο Κύριος μάς προσκαλεί, αυτοβούλως, να αποδεχθούμε το μήνυμά Του. Δεν απαιτεί, δεν εκβιάζει, αλλά προσκαλεί ελεύθερα τον άνθρωπο να επιλέξει και να αποδεχθεί την πρόσκληση ή να την απορρίψει. «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν», μάς λέγει.

Το αξιοπρόσεκτο στη συνέχεια της προσκλήσεώς Του είναι πως υποδεικνύει ένα μοναδικό τρόπο να καταστήσει ο πιστός την ελευθερία του μόνιμη κατάσταση. Ο Κύριος κάνει λόγο για την ελευθερία εκείνη, που κινείται μέσα στα πλαίσια της εσωτερικής-προσωπικής ζωής του ανθρώπου.

Ασφαλώς, η εξωτερική ελευθερία είναι ύψιστο αγαθό και επιβάλλεται να είναι μόνιμο μέλημα του ανθρώπου και να τη διασφαλίζει πάσῃ θυσία. Οι κατακτήσεις του ανθρώπου στον τομέα της εξωτερικής ελευθερίας είναι θαυμαστές. Τα δικαιώματά του πάνω σ' αυτό το θέμα, στις λεγόμενες προηγμένες χώρες, είναι και συνταγματικώς κατοχυρωμένα. Πόσοι όμως απ' αυτούς, όταν στέκονται «ἐνώποιοι ἐνωπίῳ», εκείνοι και ο εαυτός τους, αισθάνονται ελεύθεροι και αδέσμευτοι;

Δυστυχώς, εγωκεντρισμοί, πάθη, αδυναμίες, μικρότητες, καθιστούν τον άνθρωπο εσωτερικά δούλο της χειρότερης μορφής. Τυραννία ιδιόμορφη εγκαθίσταται μέσα του, που δε γίνεται αντιληπτή εξωτερικά. Ο Κύριος ανοίγει το δρόμο, για να σπάσουν τα εσωτερικά δεσμά, που καταθλίβουν την ψυχή και την οδηγούν σε αδιέξοδα.

Η εσωτερική ελευθερία, το «σπάσιμο» των εσωτερικών δεσμών, επιτυγχάνεται μόνο με την αυταπάρνηση: «ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν».

Η απάρνηση του εαυτού μας είναι συγχρόνως και κατάκτηση της προσωπικής-εσωτερικής ελευθερίας. Πώς είναι δυνατό αρνούμενος κανείς τον εαυτό του να φθάσει στην ελευθερία;

Πρέπει να διευκρινισθεί ότι ο Κύριος δεν μάς ζητά να απαρνηθούμε τη σωματική μας υπόσταση, να διαγράψουμε την παρουσία μας από την κοινωνική ζωή. Η απάρνηση αναφέρεται στο «σαρκικό» εαυτό μας, που κατά την Αγία Γραφή δεν είναι το σώμα, αλλά η νοοτροπία εκείνη να σκέπτεται και να πράττει κανείς στο χώρο της απουσίας του Θεού.

Αρνούμενος κανείς το «σαρκικόν φρόνημά» του, αρνείται τον «παλαιόν ἄνθρωπον σύν ταῖς πράξεσι αὐτοῦ» (Κολ. γ΄, 9), όπως σημειώνει ο Απόστολος των Εθνών Παύλος. Η άρνηση αναφέρεται στην αμαρτία, που κατακυριεύει την εσωτερική μας ζωή και μάς δημιουργεί καταστάσεις έξω από τον προορισμό μας. Η απάρνηση του αμαρτωλού εαυτού μας είναι η εγκατάσταση της εσωτερικής μας ελευθερίας.

Ο λόγος και πάλι του Αποστόλου Παύλου, έχει την θέση του επί του προκειμένου: «τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν, ᾗ Χριστός ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε, καί μή πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε» (Γαλ. ε΄, 1).

Αν για την εξωτερική ελευθερία απαιτούνται αγώνες σκληροί και θυσίες, τότε και η εσωτερική ελευθερία κατακτάται με πολλές θυσίες.

Στο αντίκρισμα του Σταυρού, ας στοχαστούμε το μήνυμά του. Σ’ αυτό το ξύλο της αισχύνης, ο Κύριος προσήλωσε τη δική μας αισχύνη. Σε μάς απομένει να Τον δοξολογούμε και να Τον παρακαλούμε, να αξιωθούμε να προσκυνήσουμε και την αγία Του ανάσταση.»

Δείτε την ομιλία του Μητροπολίτη Σουηδίας και πάσης Σκανδιναυΐας κ. Κλεόπα:

Ακολούθως, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Κλεόπας έτυχε της φιλοξενίας και συναναστροφής των παρισταμένων, στην δεξίωση που προσέφερε ο Μητροπολιτικός Ναός, σε αίθουσα πλησίον του ναού.

Στην Θεία Λειτουργία και την δεξίωση παρέστησαν η Πρέσβυς της Ελλάδος στο Όσλο κ. Άννα Κόρκα, ο Πρόξενος της Ελλάδος κ. Κωνσταντίνος Δανασσής και πλήθος πιστών.

Τους ύμνους απέδωσαν στην Ελληνική, Νορβηγική, Ουκρανική, Σλαβονική, Σουηδική και Αγγλική γλώσσα οι Μουσικολογιώτατοι κ.κ. Παναγιώτης Κατσιβάλης, Πρωτοψάλτης του ναού, ο Δρ. Stig Simeon R. Frøyshov και οι κ.κ. Κοσμάς Πλάκου και Πορφύριος Erik Hasner.
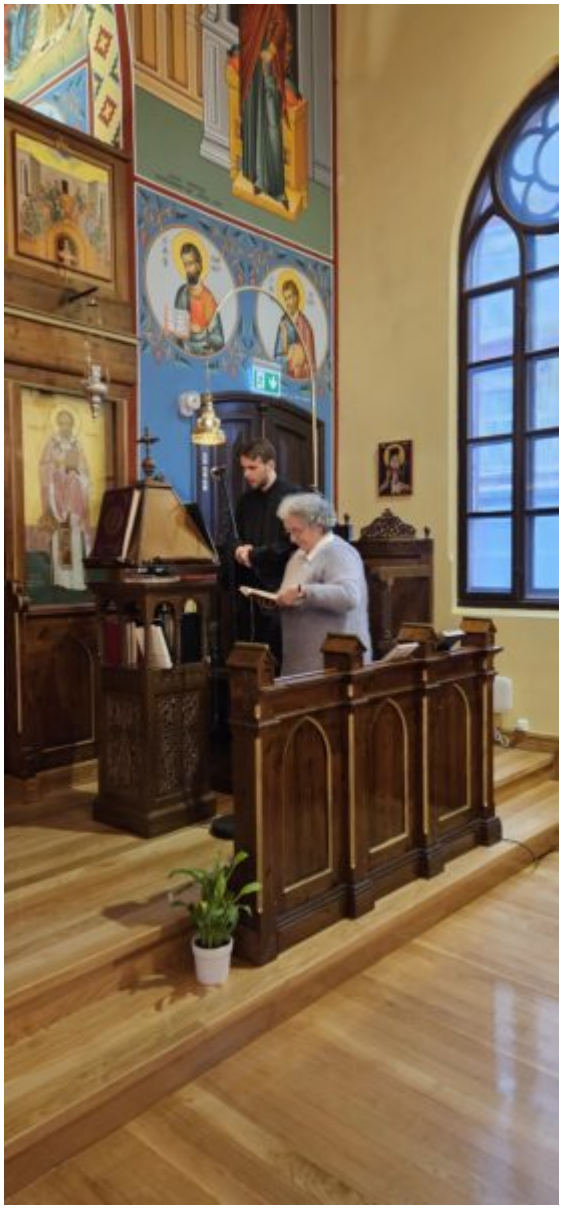
Το απόγευμα της ιδίας, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Κλεόπας επέστρεψε στην έδρα της επαρχίας του, στην Στοκχόλμη.

(Το φωτογραφικό υλικό είναι προσφορά του κ. Μιχαήλ Μπίκουλη)